

Innehåll

FÖRORD	11
KAPITEL 1. SYNUNKTER PÅ BOLAGSBESKATTNINGENS EKONOMISKA ÄNDAMÅL	13
<i>Inledning</i>	13
<i>Bolagsbeskattningens statsfinansiella vikt</i>	18
<i>Bolagsbeskattning och kapitalförsörjning</i>	20
Bolagsbeskattningens neutralitet	20
Hindrar skatten tillgodoseendet av företagens kapitalbehov?	21
Höjer nettovinstbeskattningen priset på kapital?	23
<i>Undersökningens problem</i>	26
KAPITEL 2. NÅGRA OLIKA TYPER AV BOLAGSBESKATTNING	28
<i>Normer för bolagsbeskattningen</i>	28
<i>Det svenska systemet för bolagsvinsternas beskattning</i>	31
Skattesubjekt och beskattningsform	31
Dubbelbeskattningen i historiskt perspektiv	32
Lundin-transaktionerna	35
Aktievinstskatt och kringgående	38
<i>Några alternativa principlösningar</i>	40
Olika sätt att genomföra dubbelbeskattningen	40
Olika sätt att undvika dubbelbeskattningen	43
Normer för beräkning av dubbelbeskattningens verkningar	50
KAPITEL 3. KAPITALVINSTBESKATTNINGEN BETRÄFFANDE AKTIER	55
<i>Gällande svensk rätt</i>	55
<i>Något om lagstiftningens motiv</i>	57

	<i>Samordningen mellan aktievinstskatt och bolagsskatt</i>	61
	Aktievinsternas ursprung	61
	Skälen för och emot skatt på olika typer av aktievinster	64
	<i>Om bolags aktievinster</i>	69
	Aktievinstskatt och kedjebeskattningsregler	69
	Utskiftningsskatt, utdelningsskatt, aktievinstskatt	73
	Inkomst eller kapitalvinst	77
	<i>En slutkommentar</i>	79
KAPITEL 4.	MARGINALKOSTNADSKURVAN FÖR BOLAGENS KAPITALANSKAF- NING	80
	<i>Kapitalanskaffningskostnaden i investeringskalkylen</i>	80
	<i>Risikfaktorns behandling</i>	83
	<i>Kostnadskurvans utseende</i>	87
	Trappstegskurvans premisser	87
	Kort om Modigliani–Millers argument	90
	Nyemissionernas behandling	92
	Avslutande reservationer	98
	<i>Skatterna och kapitalkostnadskurvan</i>	99
	Några metodproblem	99
	Särskilt om investeringsfonder och pensionsavsättningar	102
	Exkurs om pensionsavsättningars lönsamhet	104
KAPITEL 5.	DEN DIFFERENTIERADE BOLAGSSKATTEN OCH UTDELNINGSPOLI- TIKEN	107
	<i>Inledning</i>	107
	<i>Den grundläggande modellen</i>	108
	Värdet av en marginell vinstkrona	109
	Tänkbara samband i modellen	111
	Värdet av bolagets aktier med hänsyn till nedplöjd vinst	112
	Förräntningsanspråket	114
	Förytterliga aktier	117
	<i>Modellens användning för studium av skatteförändringars verk- ningar</i>	120
	<i>Modellens marginalfall</i>	122
	<i>Alternativa skatteprogramms verkningar på utdelningspolitiken</i>	123
KAPITEL 6.	ALTERNATIVA SKATTEPROGRAMS VERKNINGAR PÅ UTDELNINGSPOLI- TIKEN	127
	<i>Marginalfallen och skatteprogrammen</i>	127

	<i>Oförytterliga aktier</i>	127
	Marginalfall III	127
	Marginalfall II	130
	Marginalfall IV	134
	Marginalfall VI	134
	<i>Alternativa skattereformers inverkan på lönsamheten av aktieinvestering</i>	137
	<i>Förytterliga aktier</i>	141
	<i>Marginalfallen, när aktier är förytterliga</i>	143
	Problemet	143
	Marginalfall II	144
	Marginalfall III. Allmänt	146
	Marginalfall III. Aktier marknadsvärderas till det standardiserade avkastningsvärdet	151
	Marginalfall III. Aktier marknadsvärderas under det standardiserade avkastningsvärdet	153
	Marginalfall III. Sammanfattande slutsatser	156
	Marginalfall IV	161
	Marginalfall VI	163
	<i>Några avslutande reservationer</i>	166
KAPITEL 7.	SKATTEDIFFERENTIERING PÅ AKTIEÄGARSIDAN	171
	<i>Metodens innebörd</i>	171
	<i>Metodens betydelse för utdelningspolitiken</i>	175
	<i>Metodens internationella komplikationer</i>	178
KAPITEL 8.	SKATTEDIFFERENTIERINGEN OCH SKATTEKREDITEN	181
	<i>Problemet</i>	181
	<i>Skatte kreditens värde vid enhetlig bolagsskatt</i>	185
	Olika typer av skatte kredit	185
	Skatte kreditens värde	186
	<i>Frågan om kreditfinansieringens behandling</i>	190
	<i>Skatte kreditens värdering vid differentierad bolagsskatt</i>	195
	Några metodfrågor	195
	Det uppoffrade beloppet	196
	Investeringen	197
	Investeringens värde	199
	Återanskaffningsfall	204
KAPITEL 9.	SAMMANFATTNING OCH AVSLUTNING	209

APPENDIX 1. BERÄKNING OCH ANALYS AV KAPITALVÄRDENA AV UTDELNING
EFTER SKATT FÖR TVÅ ALTERNATIV I ETT AKTIEBOLAG 219

APPENDIX 2. FRÅGAN OM AKTIEÄGARNAS MARGINALSKATT 228

SUMMARY 236

LITTERATUR 243

FÖRTECKNING ÖVER DIAGRAM

1. Skattebelastningen vid olika typer av bolags- och utdelningsskatt 51
2. Marginalkostnadskurvan för kapitalanskaffning 87
3. Värderna på t , som maximerar C_0 190

FÖRTECKNING ÖVER TABELLER

1. Bolagsskatt för svenska aktiebolag i procent av den totala inkomstskatten
1955-66 18
2. Värderna på t , som maximerar C_0 189

SYMBOLER

- b officiell bolagsskattesats för vinstdel, som behålls inom bolaget (s. 108)
 $\bar{b}$ effektiv bolagsskattesats för vinstdel, som behålls inom bolaget (s. 181)
 i inkomstskattesats för aktieägare (s. 108)
 K insatt kapital i aktiebolag (s. 113)
 n det antal år ett bolag väntar innan det börjar dela ut (s. 113 f)
 p avkastningen på nyplacerat bolagskapital före skatt (s. 109)

- r* aktieägarnas kalkylränta före skatt (s. 109)
u officiell bolagsskattesats för vinstdel, som disponeras för utdelning (s. 108)
u effektiv bolagsskattesats för vinstdel, som disponeras för utdelning (s. 181)
V aktievärde, utdelande bolag (s. 113)
W aktievärde, ackumulerande bolag (s. 114)

FÖRKORTNINGAR

- ABL Aktiebolagslagen (1944)
BevU Bevillningsutskottet (s betänkande)
InvF Investeringsförförordningen (1955)
IRC Internal Revenue Code (USA)
KL Kommunalskattelagen (1928)
RN Riksskattenämnden(s Meddelanden)
RÅ Regeringsrättens Årsbok